

SİNAN — MEVCUT DEĞİL (AŞH SİNAN ONARIMI)

Resim
Resim
CM 103

TAŞLIK CAMİİ, EDİRNE

1473.

AKF - SC - E - 4

TB (65)

TE (67)

TM (86)

1

Resim = Ayverdi'den.

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ

REKTÖRLÜK

TAŞLIK CAMİ

Bu caminin yerinde önceleri, Fatih Mehmet gününde on altı sene sadrazamlık etmiş, İstanbul'da, Sofyada ve başka yerlerde birçok hayrat bırakmış olan, Şehit Mahmud paşanın bir zaviyesi varmış. Bilâkare bu zaviye yerine Mehmet paşa ruhu için Mimar Sinan tarafından Selimiyenin inşası sırasında, büyük harap bir halde duran, kabikatte ise pek değerli abidelerden olan bu camii yapılmıştır. Gülseli kubbeli, bir minareli, gayet dilber bir camidir.

1165-1752 zelzelesinde bu da harap olmuş, sonra tamir edilmiş, yakına kadar memur bir halde iken istilâ ve işgallerden beri bakulamadığımızdan şimdi yıkılmak üzeredir.

Osman Nuri Peremeci, Edirne Tarihi (İstanbul, 1939)
s. 73.

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ

REKTÖRLÜK

Cami-i Süleyman Han (Taslik camii)
Diyem ki mir vefadır. Önce zavıye imis.
Badehu Süleyman Han kumu veziri Mahmud
Paşa ruhıncün bir cami lâtif itdir misdir.
Bir kubbe-i âliyeli ve bir minare-i
serâmedli cemaat kesireye mâlik
cami lâtifdir. Ama öyle mükellef ve
büyük cami değıl.

(2111061)

cuma namazı orada kılınıp toprağa verilir. Türbe kapısı üzerinde şu âyet yazılıdır: (İllâ men âtiyallahu bir kalbin selim) (1).

Süleyman Han câmi: «Taşlık câmi» diye meşhurdur. Evvelce zâviye imiş. Sonra Süleyman Han bunu veziri Mahmud Paşanın ruhu için güzel bir câmi hâline getirtmiştir. Yüksek kubbeli, uzun bir minareli kalabalık cemâate sahip güzel câmidir. Ama öyle mükellef ve büyük değildir.

Defterdar Kara Mustafa Paşa câmi: Büyük kubbeli, mevzun minareli, cemaâti bol, bilgin ve salihlerin devam ettiği câmidir. (Celebi câmi) bu iki câmi İkinci Selim sırasında Selimiye inşa edilirken Mimar Sinan usta tarafından yapılmışlardır. (Haseki Sultan câmi) Yeni Mustafa Paşa köprüsü başında olup mimar Sinan yapısıdır. (Noktaçı câmi) cemaati boldur. (Eski Ali Paşa) Çarşı sahibi Ali Paşa tarafından yaptırılmıştır. Bunu da Mimar Sinan inşa etmiştir. (Beylerbeyi câmi) gayet ferah ve sevimlidir. (Lâri câmi) Eski yapıdır. (Cezri Kasım Paşa câmi), Kafesli kapı yakınında (Hacı İlyas câmi) cemaâti çok ve ziyaret yeridir. (Mihal Bey câmi) Mihal köprüsü üzerinde Cermen tarafına giderken sol tarafta bir ada üzerinde eski usûl aydınlık bir câmidir. Tâ Mihal köprüsüne kadar uzanan geniş avlusu vardır. Kible kapısı üzerindeki târihi: (Fi senete hamsete ve işrin ve semanı mie 825) diye yazılmıştır. Gerek bu câmi, gerek Mihal köprüsü Fatihin muhterem pederi Koca Murad Han zamanında yapılmıştır.

Acâip hayır işlerinin medhi: Şiddetli kışta bu Edirne câmilerinin abdesthâne ve musluklarında vakıf tarafından sıcak su akıtılıp kalabalık cemaat huzurlu abdest alarak ibâdet ederler. Acâip büyük hayrattır.

Sözün sonu Edirne içinde Dördüncü Murad Hanın emri ile Avare-zâdenin yazdığına göre mabed ve ev olan mihrab, bütün zâviyeleri ile bin yedyüz mihrabdır. Öndördü sâlâtin câmi, üçyüzü vezir ve âyan câmiidir. Yazılan câmiler hep kurşunlu ve âyân câmiidir.

Edirne'nin mescidleri: Evvelâ (Hıdırlık mescidi), eski ibâdethâne'dir. (Sefer Şah) sultan yaptırmıştır. Sonra Gâzi Hüdâvendikâr'ın yaptırdığı mabeddir. Timurtaş Paşa mescidi, Kızıl minare mescidi ve diğerleri gibi.

Edirne'nin medreseleri: (Muradiye medresesi) mâmur, vakıfları çok, meşhur kutub İshak, mekânı olan eski bir medresedir.

(1) İkinci Selim'in vefatını Osmanlı tarihleri «Yeni yaptırdığı bir hama- ma ilk girdiği gün ayağı kayıp düştüğü» şeklinde diye gösterirler.